

سرمقاله

مزایای تخصیص کالا برگ

ادامه از صفحه یک... می‌تواند تاثیر بسیار مثبتی بر قدرت خرید مردم داشته باشد. بدترین کار در کشور ما پرداخت یارانه نقدی است. یارانه نقدی، پول را با فشار وارد بازار می‌کند، اما اهداف را تأمین نمی‌کند. دولت از کجا می‌داند پولی که به حساب خانوارها می‌ریزد صرف چه چیزی می‌شود؟ آیا صرف خرید مواد مخدر، سیگار و مشروبات الکلی نمی‌شود؟ آیا صرف کالا‌های فرهنگی یا اقلام خوراکی می‌شود؟ بنابراین وقتی دولت نمی‌تواند موارد مصرف یارانه نقدی را کنترل کند، این طرح، غلط است. وقتی یارانه افزایش پیدا کند سوسید به تولید کننده نیز به تبع افزایش پیدا می‌کند و قاچاق کالا نیز افزایش می‌شود به طور مثال وقتی مرغار سوسید بگیرد و مرغ را ۳۰ سنت بفروشد در صورتی که مرغ در خارج از کشور یک دلار باشد ترجیح می‌دهد به جای اینکه مرغ را در داخل بفروشد قاچاق کند و این بلایی است که پرداخت یارانه می‌تواند بر سر مردم بیآورد از سوی دیگر وقتی امروز ۲۰ درصد یارانه را افزایش دهیم مجبوریم هر دو سه ماه یارانه را افزایش دهیم که خود این تورم ایجاد می‌کند. کالا بر گ می‌تواند مانند زمان جنگ جواپگو نیاز مردم باشد و از سوی دیگر با کالا بر گ می‌تواند اقلام اساسی را خرید کرد اما این عرضه کوبن با کالا بر گ هم باید زمان مشخص شده‌ای باشد. بر این اساس و برای رفع مشکل باید، به سمت کالا بر گ کاغذی همانند آنچه در دهه‌های پیشین اجرائی شد رفت، زیرا اولاً تجربه اجرای آن وجود دارد و ثانیاً شیوه عمل آن برای مردم مشخص است و دولت برای اجرای آن در درسی ندارد، دولت به عنوان مثال کوبن روغن را اعلام می‌کند و مردمی که کوبن به آن‌ها تعلق گرفته، کالای بارانهای خود را دریافت می‌کنند بدون هیچ مشکلی دولت برای اینکه زمان را از دست ندهد، باید به سمت اجرای کالا بر گ کاغذی برود. وزارت بازرگانی می‌تواند تعیین کند این کالا بر گ‌ها باید در چه بازه زمانی پرداخت شود، زیر آمار واردات، صادرات و مصرف را در اختیار دارد. اگر این برنامه ریزی‌ها و تغییرات انجام نشود، مجبوریم وارد رفا افزایش دستمزد شویم. افزایش دستمزد یعنی افزایش هزینه‌های تولید و در نهایت افزایش قیمت کالایی که به دست مصرف کننده می‌رسد. این، یک چرخه معیوب است. افزایش یارانه نه تنها کمکی به خانوارها نمی‌کند، بلکه برای دولتی که خود، با کسری بودجه ۲۷۰ هزار میلیارد تومانی مواجه است، رقمی حدود ۱۵۰۰ میلیارد تومان (فقط در بخش یارانه سه دهک اول) هزینه ایجاد می‌کند.

یادداشت

زیرپوست توافق موقت برجامی

ادامه از صفحه یک... یکسری برای توافق جدید آماده هست یا نه؟ این هدف مشترک، دو طرف را به سمت همکاری محدود سوق داده است. فعلاً دو طرف در این فصل مشترک کار می‌کنند، این فاز که عبور کنیم باید دید همکاری‌ها چه نتیجه ای در بر خواهد داشت که به سمت توافق جدید یا توافق موقت طرفین با سوق می‌دهد یا نه! غرب از برجام عبور کرده و این را امروز با قاطعیت بیشتری می‌توان گفت. امروز درباره توافق موقت بحث می‌کنند که به توافق بلندمدت و البته محدود کنندتر منجر شود. از نظر غربی‌ها برجام مبنای فنی‌ای که داشت را از دست داده است اما ساز و کار و مبنای حقوقی – سیاسی آن ممکن است مورد توجه و استفاده قرار گیرد. به نظر ایران به همکاری با اژانس ادامه می‌دهد، چون مکانیسم ماشه جدی است. تا جایی که این مکانیسم فعال نشود این همکاری ادامه می‌یابد، اما از آن به بعد ایران نیز ارزیابی می‌کند که غرب دنبال یک توافق قوی است یا نه و غرب هم ارزیابی می‌کند که مذاکره و توافق در شرایطی که برنامه هسته‌ای ایران در این مرحله از پیشرفت است امکان پذیر است یا نه. البته معتقدم درین برآورد و ارزیابی دو طرفه برای سه، چهار ماه ادامه دارد و این لحن مثبت هم تا همین زمان ادامه خواهد داشت، بعد از آن دو طرف تصمیمات جدی خواهد گرفت. میزان ذخایر اورانیوم غنی شده ایران در حال افزایش است، یک عده معتقدند ایران هنوز به مرحله بازگشت ناپذیری هسته‌ای نرسیده است و جیک سالیوان و رابرت مالی طرفدار این دیدگاه هستند که می‌شود حتی در شرایط فعلی به توافقی با ایران رسید البته به شـرطی که ایران محدودیت‌های بیشتری را بپذیرد. اما مخالفان برجام در آمریکا می‌گویند امکان توافق به شکل قبلی وجود ندارد و توافق جامع باید محدودیت‌هایش به مراتب بیشتر باشد؛ آنها توافق را رد نمی‌کنند اما معتقدند باید محدودیت بیشتری برای ایران ایجاد شود. نظارت‌ها از سوی اژانس بر برنامه هسته‌ای ایران افزایش یافته، بخشی از نظارت‌ها فرآیدامنی است مثلا دستگاه نظارت بر غنی‌سازی در فردو و پایلوت غنی سازی در نطنز از این جمله است.

این دستگاه صرفا یک دوربین نیست بلکه در لحظه درد غنی‌سازی، فشار و دما را می‌سنجد و این طبیعتاً همکاری فرآیدامنی است و به خاطر همین همکاری‌هاست که اژانس از میزان افزایش نظارت‌ها استقبال کرده است. به نوعی ایران در زمینه برجام هم همکاری می‌کند. البته ایران مجوز نظارت آن لاین-به‌اژانس نداده و فیلم دوربین‌ها را در اختیار اژانس قرار نمی‌دهد. به هر حال ایران هم استراتژی خودش را دارد و این طور نیست که به هر آن چیزی که اژانس می‌گوید تن دهد. اینکه بگوئیم این همکاری‌ها به احیای برجام منجر می‌شود، این فکر طوری نمی‌کنم، در بهترین حالت این همکاری‌ها و روند به توافق موقت منجر شود. توافق موقت آن گونه که آمریکا و غرب از آن نام می‌برند یعنی از نظر زمانی باید محدود باشد، مثلاً حداکثر شش تا هشت ماه. دوم اینکه مقدمه توافق جامع‌تر محدود کننده‌تری شود که امریکایی‌ها دنبالش هستند. سوم اینکه در ازای اقدامات محدود کننده به همان اندازه امریکایی‌ها تحریم را برمی‌دارند. توافق موقت به معنای بازگشت به برجام نیست، بلکه حرکتی رو به جلو برای یک توافق وسیع‌تر با ایران است.

بستر سازی برای جذب سرمایه ۲۰ میلیارد یورویی

مشاور و قائم‌مقام دبیر شوراییالی مناطق آزاد در ستاد چشم سرمایه‌گذاری مناطق آزاد و ویژه اقتصادی با بیان اینکه متناسب با ظرفیت‌های موجود تاکنون در مناطق آزاد عمل نشده‌است، گفت: در دوره مدیریت جدید در صددیم تا این ظرفیت‌ها و پتانسیل‌ها را بالفعل کنیم. وی در ادامه گفت در دوره مدیریت جدید مناطق آزاد شعار ما این است که مناطق آزاد بهشت سرمایه‌گذاری ایران می‌شوند و مجدانه در صددیم تا به این مطلوب برسیم چرا که تاکنون شرایط خوبی برای سرمایه‌گذاران فراهم نکرده‌ایم و همین مسئله سبب شده تا برخی از آن‌ها به کشورهای دیگر مانند ترکیه، امارات و عمان برای سرمایه‌گذاری بروند. مسعود حسین‌پور اظهار کرد: در این زمینه هدف گذاری که انجام دادیم این است که تا پایان سال ۱۴۰۲ زمینه مناسب برای حدود ۲۰ میلیارد یورو سرمایه‌گذاری در مناطق آزاد را ایجاد کنیم که البته این هدف گذاری با وجود سخت‌بودن، قابل تحقق است. در این بین نیز حتماً از سرمایه‌گذاران داخلی هم استقبال خواهیم کرد اما سعی حداکثری ما بر این است که علاوه بر جذب سرمایه‌گذاران داخلی، سرمایه‌گذاران خارجی را هم جذب کنیم.

«تجارت» بر آورد بانک جهانی از شاخص های اقتصاد کلان ایران را بررسی می‌کند؛

کاهش دورنمای رشد اقتصادی

می‌کند که مهمترین آن رشد نرخ بهره و افزایش ریسک‌های مالی در اقتصاد کشورهاست که نمود بارز آن بحران بانکی اخیر آمریکا و اروپا بود.

آخرین گزارش مرکز آمار ایران از رشد اقتصادی که مربوط به داخلی به قیمت ثابت سال ۱۳۹۰ به نه ماهه سال ۱۴۰۱ به رقم ۵۸۲۵ هزار میلیارد ریال با نفت و ۵۰۰۱ هزار میلیارد ریال بدون احتساب نفت رسیده است، در حالیکه رقم مذکور در مدت مشابه سال قبل با نفت ۵۶۴۱ هزار میلیارد ریال و بدون نفت ۴۸۶۰ هزار میلیارد ریال بوده که نشان از رشد ۳٫۳ درصدی محصول ناخالص داخلی با نفت و ۲٫۹ درصدی محصول ناخالص داخلی بدون نفت در نه ماهه سال ۱۴۰۱ دارد. نتایج مذکور حاکی از آن است که در نه ماهه سال ۱۴۰۱ رشته فعالیت‌های گروه کشاورزی رشد ۴٫۳-، گروه صنایع و معادن ۵٫۳ درصد (شامل: استخراج نفت خام و گاز طبیعی ۵٫۶، سایر معادن ۰٫۹، صنمت ۵۰٫۱، انرژی ۹٫۵ و ساختمان ۲۲- در صد) و گروه خدمات ۲۶ درصد نسبت به نه ماهه سال ۱۴۰۰، رشد داشته است.

▪ **وضعیت رشد اقتصادی در سایر مناطق جهان**
در بخش دیگری از گزارش بانک جهانی، رشد اقتصادی

قرارداد آتی سهام رونمایی شد

مجید عشقی در حاشیه دومین روز نمایشگاه صنعت مالی در مراسم رونمایی از قرارداد آتی تک سهم، با بیان اینکه یکی از ابزارهایی که برای دو طرفه شدن بازار نیاز بود قراردادهای آتی اوراق بهادار بود، گفت: این ابزار از امروز به صورت عملیاتی روی سسه نماد آغاز شده است. وی با بیان اینکه قرارداد آتی ابزار پر ریسک محسوب می‌شود، اظهار کرد: وجود این ابزار در کنار سایر ابزارها برای معامله گران حرفه‌ای و صندوق‌های سرمایه‌گذاری لازم بود، این ابزار برای عموم سرمایه‌گذاران قابل استفاده نیست. این قرارداد در کنار قراردادهای اختیار معامله می‌تواند استراتژی معاملات جذاب را فراهم کند. رئیس سازمان بورس ادامه داد: در حوزه صندوق‌های سرمایه‌گذاری اکثر صندوق‌ها در بازار فعال هستند به غیر از صندوق پوشش ریسک که امیدواریم تا پایان سال فعال شود. عشقی همچنین از پذیرهنویسی حق تقدم الکترونیک در غرغه شرکت سپرده‌گذاری مرکزی و تسویه وجوه (سمات)، مرکز افکارسنجی و رونمایی سامانه جمع سپاری (مرکز آزمون) و صکوک پلاس رونمایی کرد. در این مراسم، محمود گودرزی، مدیرعامل شرکت بورس تهران از رونمایی سایت جدید این شرکت خبر داد و افزود: این سایت تعاملی بودن است، این سایت جزئیات متفاوت از اطلاعات نماد را نمایش می‌دهد، البته پایلوت بوده و بعد از اخذ واکنش فعالان نهایی خواهد شد.

گروه اقتصاد کلان: بر اساس گزارش بانک جهانی اقتصاد ایران در سال میلادی گذشته رشد اقتصادی ۲٫۹ درصدی را به ثبت رسانده، حال‌اقرار است این رشد در سال جاری میلادی به ۲٫۲ در صد برسد که البته، رشد پیش‌بینی شده برای اقتصاد ایران از متوسط رشد جهانی بالاتر خواهد بود.

به گزارش «تجارت»، بانک جهانی جدیدترین برآورد خود را میزان رشد اقتصادی جهان در سال جاری را منتشر کرد که بر اساس آن رشد اقتصاد جهانی در سال ۲۳- تا ۲۰۳۱ از ۳۰٫۱ درصد به ۲۰٫۱ درصد می‌رسد. بخش اصلی این کاهش هم در نیمه دوم سال اتفاق خواهد افتاد. همچنین طبق گزارش منتشر شده میزان رشد اقتصادی اقتصادهای نوظهور به غیر از چین از ۴٫۱ درصد در سال ۲۰۲۲ میلادی به ۲٫۹ درصد در سال ۲۰۲۳ خواهد رسید که نشان از کاهش شدید رشد دارد و جهان را در وضعیت هشدار قرار می‌دهد. از منظر بانک جهانی مهمترین دلیل کاهش شدید رشد اقتصادی بازارهای نوظهور ریسک فشارهای مالی به دلیل افزایش نرخ بهره پهره است.

▪ برآورد بانک جهانی از رشد اقتصادی ایران

در بخش دیگری از گزارش بانک جهانی، پیش‌بینی شده که روند رشد اقتصادی در ایران کاهشگی خواهد بود. در حالی که اقتصاد ایران در سال میلادی گذشته رشد اقتصادی ۲٫۹ درصدی را به ثبت رسانده، حال‌اقرار است این رشد در سال جاری میلادی به ۲٫۲ در صد برسد. البته، رشد پیش‌بینی شده برای اقتصاد ایران از متوسط رشد جهانی بالاتر خواهد بود و بررسی‌های بانک جهانی از اقتصاد ایران حکایت از این دارد که رشد اقتصادی به ۲٫۲ درصد برسد. این میزان از رشد با متوسط رشد اقتصادی کشورهای خاورمیانه و شمال آفریقا مطابقت دارد. پیشتر، کشورهای خاورمیانه و شمال آفریقا دارای رشد ۵٫۹ درصدی بودند و اقتصاد ایران هم در سال قبل، رشد ۲٫۹ درصدی را به ثبت رسانده بود. بر اساس این گزارش، رشد اقتصادی ایران در سال ۲۰۲۳ نسبت به ماه ژانویه تغییری را نشان نمی‌دهد.

کاهش برآورد رشد اقتصادی ایران در گزارش بانک جهانی در حالیست که مقامات اقتصادی ایران از رشد اقتصادی متوسط در صدی دم می‌زنند و قرار است که تا پایان سال به این هدف برسند نرخی که حتی رئیس جمهور نیز روی آن تأکید کرده و در برنامه هفتم توسعه ایران هم آمده است. برآورد رشد ۸ درصدی در ذهن مقامات اقتصادی ایران در حالیست که اقتصاد جهانی با چالش‌های اقتصادی متعددی دست و پنجه نرم

رییس سازمان مالیاتی خبر داد:

رشد ۴۵ درصدی درآمدهای مالیاتی در سال جاری

رییس کل سازمان مالیاتی افزود: در اردیبهشت ماه سال جاری نزدیک به ۴۵ هزار میلیارد تومان درآمد مالیاتی وصول شده در اردیبهشت ماه، بیش از ۲۷ هزار میلیارد تومان از محل درآمدهای مالیات‌های مستقیم و نزدیک به ۱۸ هزار میلیارد تومان از محل مالیات بر کالاها و خدمات که مهمترین قلم آن ارزش افزوده است وصول شده که به ترتیب ۶۰ درصد و ۴۰ درصدی را نشان می‌دهد و این موضوع بیانگر عزم و اراده این سازمان در جهت تأمین درآمدهای پایدار برای خدمت‌رسانی بیشتر به مردم است. وی

مهمترین قلم آن ارزش افزوده است وصول شده که به ترتیب ۶۰ درصد و ۴۰ درصد از کل وصولی درآمدهای

عضو کمیته تحقیق و تفحص از بانک‌ها در مجلس شورای اسلامی؛

رکورد عجیب تسهیلات‌دهی بانک‌ها به کارکنان

شد تا علیرضا قیطاسی دبیر شورای هماهنگی بانک‌های دولتی این توضیح را ارائه دهد که در پایان سال گذشته سقف تسهیلات پرداختی به کارکنان بانک‌های دولتی و نیمه‌دولتی ۶۹۲ میلیون تومان بوده است. این مبلغ نباید ابهام به وجود آورد زیرا مبلغی نیست که کارمندبانک در یک سال گرفته‌باشد. بلکه یک کارمندبانک در ۳۰ سال خدمت، آن هم بعد از گذشت دو سال از شروع استخدام برای تسهیلات ضروری بعد از سه‌سال و تسهیلات مسکن توانسته‌اقدام کرده‌است. وی گفت: تسهیلات کارکنان در بانک‌های دولتی و نیمه دولتی بر اساس قانون و دستورالعمل با نرخ ۱۰ درصد است. اگر در صورت‌های مالی بانک‌ها، مانده تسهیلات قرض‌الحسنه وجود داشته باشد، برای قبل از سال ۹۵ است. این مقام مسئول بانکی ادامه داد: با توجه به نوع تسهیلات، مدت بازپرداخت‌ها متفاوت است. تسهیلات مسکن می‌تواند بر اساس قانون چشم تولید

مالیاتی این ماه را تشکیل می‌دهند.

گفتنی است، درآمدهای مالیاتی علاوه بر آنکه از مهمترین منابع مخارج دولت است، یکی از ابزارهای سیاستی مؤثر در برقراری ثبات اقتصادی، تخصیص مجدد منابع اقتصادی و تعدیل نابرابری در درآمدی در کشور است. افزون‌تر بر این، مطابق برنامه ریزی‌های نظام مالیاتی در دولت مردمی سیزدهم، مالیات بسر ارزش افزوده، نقش مؤثری در توسعه و آبادانی شهرها و روستاها و همچنین اجرای پروژه‌های عمرانی شهرداری‌ها و دهیاری‌های استان ایفا می‌کند.

استان ایفا می‌کند.

▪ یک بانک به کارکنان خود ۱۱ بار وام قرض الحسنه داده است

در همین ارتباط سید غنی نظری خاتقاه نایب‌رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس و عضو کمیته تحقیق و تفحص از بانک‌های دولتی در گفت و گو با خبر نگار مجلس ایرنا با بیان اینکه آمار و اطلاعات مربوط به تسهیلات اعطایی به کارکنان بانک‌ها در اختیار دولت است، اظهار داشت: درست‌در زمانی که میزان تسهیلات اعطایی فقط یکی از بانک‌ها-به کارکنان خود بیش از ۳۰ هزار میلیارد تومان است، مردم برای دریافت وام از دواج از همان بانک با مشکلات متعددی مواجه هستند. نماینده مردم خلخال در مجلس-با تأکید بر لزوم برخورد با مدیران بانک‌های متخلف ادامه داد: مگر بانک‌ها تافته جدا بافته‌اند؟ سایر کارکنان، کاندید دولت نیستند؟ مگر دیگر کارمندان برای توسعه اقتصادی کشور کار نمی‌کنند؟ عضو کمیته تحقیق و تفحص از بانک‌های دولتی یادآور شد: طبق بررسی‌های این هیات کارکنان یک بانک از ۱۱ بار وام قرض الحسنه گرفته‌اند. وی درباره اینکه گزارش تحقیق و تفحص چه زمانی به صحن مجلس می‌رسد، اظهار داشت: هنوز گزارش جمع بندی و نهایی نشده است؛ هر زمان که این گزارش تهیه شد، در مجلس قرائت و متخلفان به قوفه قضائیه معرفی می‌شوند.